

12.11.2019

МОН запустило новий пошуковий сервіс для науковців – він безкоштовний та базується на відкритих даних з усього світу

В Україні з'явився новий сервіс для науковців – Open Ukrainian Citation Index (OUCI). Він допомагає шукати наукові документи та аналізувати цитування вчених. Проєкт представили 12 листопада 2019 року в Міністерстві освіти і науки ([Офіційний сайт Міністерства освіти і науки України](http://ouci.dntb.gov.ua/)).

OUCI вже доступний за цим посиланням <http://ouci.dntb.gov.ua/>.

«Наразі це тестовий запуск сервісу – тобто ми чекатимемо від цільової аудиторії фідбек і побажання щодо удосконалення. Здорова критика – це завжди класно, й ми відкриті до пропозицій», – наголосив перед презентацією перший заступник Міністра освіти і науки Юрій Полухович.

Open Ukrainian Citation Index – це пошукова система та база даних наукових цитувань, які надходять від усіх видань, що підтримують Initiative for Open Citations. Зараз ініціативу підтримує більшість провідних наукових видавців світу.

МІНІСТЕРСТВО
ОСВІТИ І НАУКИ
УКРАЇНИ

Open Ukrainian Citation Index (OUCI)

НОВИЙ СЕРВІС ДЛЯ ПОШУКУ НАУКОВИХ ДОКУМЕНТІВ
ТА АНАЛІЗУ ЦИТУВАНЬ ВЧЕНИХ

НАВИЩО?

- НЕ комерційна система – доступ безкоштовний та відкритий для всіх
- Прозоре наповнення бази, зрозумілий механізм захисту від маніпуляцій з цитуваннями
- Інструмент для аналізу наукових видань та робіт
- Інструмент для збору даних про цитування «соціогуманітаріїв»
- Мотивація якісного представлення публікацій українських видань у глобальній системі наукової комунікації

2019 рік – OUCI
2020 рік – URIS (національна науково-інформаційна система)

ДЛЯ КОГО?

Вчені, викладачі, студенти	Редакції наукових журналів
<ul style="list-style-type: none">• Пошук актуальної інформації;• Відбір журналів для читання/публікації;• Пошук партнерів для дослідження;• Відслідковування цитувань та аналіз світових трендів.	<ul style="list-style-type: none">• Контроль якості метаданих журналу;• Пошук рецензентів;• Пошук перспективних авторів;• Відстежування цитувань журналу.

Представники бізнесу, грантодавці

- Пошук перспективних проєктів;
- Відслідковування джерел фінансування.

Освітні та наукові управлінці

- Продуктивність наукових видань установи та їх цитатний вплив;
- Виявлення маніпуляцій з цитуваннями та аномальною публікаційною активністю.

Від інших подібних сервісів OUCI відрізняється тим, що він є повністю некомерційним, тобто доступ до нього безкоштовний та відкритий для всіх. Водночас наповнення бази відбувається за прозорими принципами і вона має зрозумілий механізм захисту від маніпуляцій з цитуваннями.

«Будь-яку метрику в Україні чи світі можна використати некоректно. Однак ця проблема – не в базах даних чи інструментах, а в людях, які хибно інтерпретують наукометричні показники. На відміну від деяких інших баз цитувань, що індексують нерецenzовані документи та цитування, наприклад, зі статей в регіональних газетах, наповнення бази OUCI є прозорим. Це дозволяє виявляти неетичні маніпуляції з науковими цитуваннями», – пояснив керівник проєкту, заступник директора Державної науково-технічної бібліотеки (ДНТБ) Сергій Назаровець.

Окремо він розповів, що OUCI пропонує фільтри, які дозволяють проводити пошук документів лише серед видань, що представлені в базах Scopus, Web of Science Core Collection, Переліку наукових фахових видань України (категорії А та Б).

Це важливо, адже сервіс насамперед створений як джерело інформації та аналізу даних для наукової спільноти.

«Я хочу підкреслити, що ні про жодне оцінювання чи прийняття Міністерством рішень на основі даних Open Ukrainian Citation Index НЕ йдеться. Ми запускаємо зручний сервіс із пошуку наукових публікацій та аналізу цитувань для наших науковців, викладачів, студентів, редакцій наукових журналів, представників бізнесу, грантодавців, освітніх та наукових управлінців», – звернув увагу перший заступник Міністра Юрій Полухович.

Генеральний директор директорату науки МОН Дмитро Чеберкус пояснив, що навесні минулого року Міністерство вперше представило ідею Open Ukrainian Citation Index, і тоді навколо нього з'явилося багато міфів, які насправді не мають нічого спільного з ідеєю проєкту.

«Дехто стверджував, що МОН створює “кишенькову систему” для оцінки вчених. Це міф. Міністерство ніколи не планувало і не буде використовувати цей інструмент в адміністративних процедурах. Адже ми чудово розуміємо, що як тільки показник стає критерієм, він втрачає свою незалежність, його починають накручувати під певні цілі. OUCI – це додатковий інформаційний інструмент для самих же науковців», – зазначив Дмитро Чеберкус.

Він підкреслив, що держава не виділяла жодних додаткових ресурсів на створення сервісу.

Ця робота велася в межах стандартного фінансування наукової діяльності ДНТБ (<http://bit.ly/2Qml6L1>), і результатом цієї наукової роботи є конкретний науковий та програмний продукт.

«Я хочу акцентувати увагу на першому слові індексу – “open”. Зараз у світі активно розвивається Ініціатива відкритих цитувань, і, по суті, OUCI – це крок України до інтеграції у світову наукову спільноту, адже він якраз і побудований на відкритих цитуваннях. Ми лише зробили аналітичну надбудову на відкритих даних із Crossref. І даємо нашим вченим можливість більш зручного доступу до цієї інформації та її аналізу. А вже з якою метою їх використовувати, вирішує сама наукова спільнота: наприклад, це може

бути додатковий інструмент перевірки на плагіат», – розтлумачив очільник директорату.

МІНІСТЕРСТВО
ОСВІТИ І НАУКИ
УКРАЇНИ

5 ФЕЙКІВ ПРО OUCI

- ✘ Це новий наукометричний показник.**

✓ Ні, це пошукова система, що містить базу даних наукових цитувань. Слово «Index» є міжнародним стандартом для назви таких систем, але його присутність абсолютно не означає, що це наукометричний показник.
- ✘ OUCI – це локальна база даних українських журналів.**

✓ Ні, це база даних наукових цитувань, які надходять від USCIB видань, що підтримують Initiative for Open Citations. Зараз ініціативу підтримує більшість провідних наукових видавців світу.
- ✘ OUCI неодмінно використають для хибних оцінок та маніпуляцій.**

✓ Будь-яку метрику в Україні чи світі можна використати некоректно. Однак ця проблема не в базах даних чи інструментах, а в людях, які не розуміють і хибно інтерпретують наукометричні показники.
- ✘ OUCI непотрібний, тому що Google Академія й так індексує всі документи та цитування.**

✓ На жаль, вміст бази даних Google Scholar непрозорий, система індексує нерецензовані документи та цитування (наприклад, статті в регіональних газетах), а її комп'ютерний алгоритм не захищений від маніпуляцій. Натомість наповнення бази OUCI є прозорим, що дозволяє виявляти неетичні маніпуляції з науковими цитуваннями.
- ✘ Більшість україномовних журналів поганої якості, тому їх і не потрібно індексувати.**

✓ OUCI пропонує фільтри, які дозволяють проводити пошук документів лише серед видань, що представлені в базах Scopus, Web of Science Core Collection, Переліку наукових фахових видань України (категорії А та Б), що допоможе користувачам з пошуком якісних наукових документів. Водночас, розробники OUCI переконані, що саме рецензування (розгляд наукових публікацій вченими, які є фахівцями у тій галузі науки, що й оцінювана ними публікація) є найкращим механізмом контролю якості наукових досліджень.

Зараз у базі є 109 млн публікацій з усього світу, зокрема зібрані метадані від 1 329 українських видань.

Презентацію щодо роботи OUCI можна знайти [тут](#), а також переглянути на відео <https://cutt.ly/he3JYwx>.

Важливо, що OUCI стане першим елементом майбутньої Національної науково-інформаційної системи – URIS (Ukrainian Research Information System). Її створення буде одним із пріоритетів МОН на 2020 рік.